विमनाः सौमित्रिस्तां रुदतीमार्तरूपामार्तस्येवकृतरूपामालोक्य लोकानुसारतआश्वासयामास॥साच तं नकिंचिदुवाच॥आश्वासनव्याजेन गमनविलंबंकरोतीतिकोपेनेति शेषः ॥३९॥ अभिवाद्य मनसेतिशेषः ॥ किंचिदभिप्रणम्येति कायिकः सउक्तः ॥ अत्र किंचिदित्यनेन कोपः सूचितः ॥ यद्यपि कोपेपि यथोचितव्यवहारत्यागोलक्ष्मणस्यानुचितस्तथापि प्रतिज्ञोत्तरं तथैव स्वच्छायां संदर्श्य तस्याअग्निप्रवेशोद्यमेन छायाबुध्या किंचित्प्रांजलित्वंकिंचिदेवनमनमित्यनेन सूचितं॥ कथमेनां रामेणविनात्यक्ष्यामीतिबहुशोवेक्षमाणः अग्निप्रविष्टानवेतिच वीक्षमाणः ॥ ४० ॥ इतिरामाभि० वा० आर० पंचचत्वारिंशःसर्गः ॥४५॥ ॥७॥ नचिरादिव शीघ्रमेवेत्यर्थः ॥ वि

तामार्तरूपांविमनारुदंतींसौमित्रिरालोक्यविशालनेत्रां॥ आश्वासयामासनचैवभर्तुस्तंभ्रातरंकिंचिदुवाचसीता॥ ३९॥ ततस्तुसीतामभिवाद्यलक्ष्मणःकृतांजलिःकिंचिदभिप्रणम्य॥ अवेक्षमाणोबहुशःसमैथिलींजगामरामस्यसमीपमात्मवान्॥ ४० ॥ इत्यार्षेश्रीम०वा०आर०पंचचत्वारिंशःसर्गः॥ ४५॥ ॥७॥ तयापरुषमुक्तस्तुकुपितोराघवानुजः॥ सविकांक्षन्भृशंरामंप्रतस्थेनचिरादिव॥ १ ॥ तदासाद्यदशग्रीवःक्षिप्रमंतरमास्थितः॥ अभिचक्रामवैदेहींपरिव्राजकरूपधृक्॥ २ ॥ श्लक्ष्णकाषायसंवीतःशिखीछत्रीउपानही॥ वामेचांसेऽवसज्याथशुभेयष्टिकमंडलू॥३॥ परिव्राजकरूपेणवैदेहीमन्ववर्तत॥ तामाससादातिबलोभ्रातृभ्यांरहितांवने॥४॥रहितांसूर्यचंद्राभ्यांसंध्यामिवमहत्तमः॥ तामपश्यत्ततोबालांराजपुत्रींयशस्विनीं॥५॥

कांक्षन्विशेषेणकांक्षमाणः ॥ तत्सविधगमनमिच्छन्नित्यर्थः ॥ कांक्षिःशंकायामपि तेन रामं विरुद्धं शंकमानः शीघ्रमितोऽनपसरणे कार्यनाशाद्रामोपिविरुद्धःस्यादितिशंकमानः शीघ्रंजगामेतिव्यंग्यं ॥ अतएव व्यवहितपूर्वसर्गांते मारीचस्य तथाशब्दोत्तरं सीताविषयां महतीं चिंतामुक्त्वा ततः पुनरपि मांसार्थमितरमृगवधप्रवृत्तिरुक्ता सा विलंबायैव ॥१॥ तदा लक्ष्मणस्यापगमे अंतरं रामलक्ष्मणयोरपसरणेनावकाशमासाद्य प्राप्य ॥ २ ॥ शिखी उपानहीति व्रीह्यादित्वादिनिः ॥ अनेन त्रिदंडिसन्यासिविशेषःसूचितः ॥ तदुक्तंभारते ॥ रावणस्तुयतिर्भूत्वामुंडःकुंडीत्रिदंडिधृगिति ॥ तत्र मुंडइत्यनेन जटित्वव्यावृत्तिः ॥ कुंडं कमंडलुः॥ यष्टिस्त्रिदंडात्मिका॥ भ्रातृभ्यां परस्परभ्रातृभ्यां रामलक्ष्मणाभ्यां ॥३॥४॥५॥